Лекция 3: Операционна система Microsoft Windows. Режими и организация на работата. Работа с Windows Explorer. Потребителски настройки.

Ключови понятия: операционна система Windows, Windows Explorer

Цел: Да се запознаят студентите с операционната система Microsoft Windows, стартиране, основни понятия, работа с програмата Windows Explorer.

I. Основни понятия

II. Операционна система Microsoft Windows

Операционна система Windows на фирмата Microsoft е предназначена за компютърни системи наследници на IBM PC XT с по нова конфигурация.

Операционната система (ОС) използва интелигентен графичен интерфейс между оператора и системата РС – операционна система.

Тя е псевдо многозадачна и псевдо многопотребителска ОС, използуваща интелигентен графичен интерфейс.

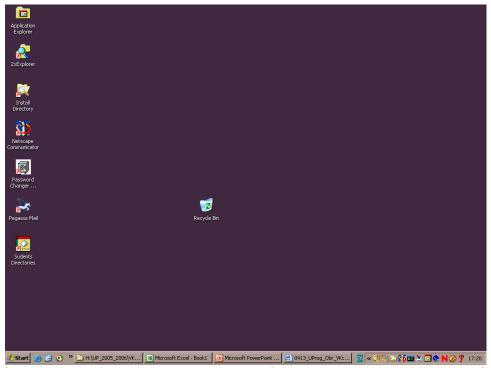
Операционната система изпълнява следните основни задачи:

- определя правилата за връзка между потребителя и апаратурата;
- разпределя апаратните ресурси между задачите;
- осигурява ефективно изпълнение на входно-изходните операции;
- осигурява възстановяване на информацията и изчислителния процес след настъпване на аварийни ситуации.

Операционната система обикновено управлява следните ресурси на компютърната система:

- процесор;
- оперативна памет;
- външна памет;
- устройствата за вход-изход;
- потоците от данни.

Стартиране на Windows Основен екран – Desktop

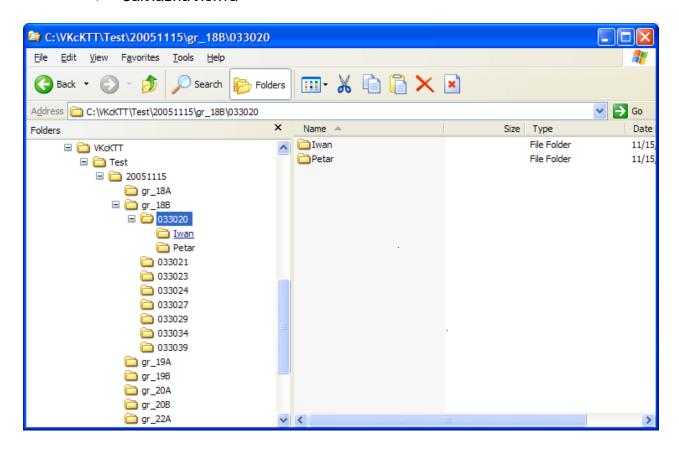

фиг. 3.1. Изглед на основния екран (една от възможните версии).

Използвана терминология при работа с 'Интелигентни графични интерфейси':

- Указващо средство мишка, тракбол, тъчпад и др.;
- ➤ Курсор указателя на екрана, показващ къде се намираме в момента. Той може да бъде изобразяван с различно изображение (стрелка, кръст и др.);
- ➤ Посочване (Point) придвижване на курсора с помощта на указващото средство върху желания обект.
- ▶ Избор на обект посочване на обект и щракване с ляв/десен бутон на указващото средство.
- ▶ Щракване (Click) (кликване) еднократно бързо натискане на бутона на указващото средство.
- ▶ Ляво щракване (Left click) еднократно бързо натискане на левия бутон на указващото средство.
- ▶ Дясно щракване (Right click) еднократно бързо натискане на десния бутон на указващото средство.
- ▶ Двойно щракване (Double click) двукратно бързо натискане на левия бутон на указващото средство.
- ▶ Избор на празно поле от екрана посочване на празно поле на работния плот на екрана и ляво/дясно щракване с указващото средство.
- ➤ Влачене (Drag) избираме обект и задържаме натиснат бутона на указващото средство, започваме преместване на обекта от едно място на друго или от една програма в друга. Когато достигнем желаната позиция пускаме бутона на указващото средство.
- ➤ Копиране (Copy) след като сме избрали обекта за копиране избираме командата копиране.
  - Може да се използува бутона от лентата с инструменти;
  - Да се избере от системните програмни менюта;
  - От контекстното меню на дясно щракване;
  - Или клавишната комбинация <Ctrl + C>.

- ➤ Изрязване (Cut) след като сме избрали обекта за копиране избираме командата за изрязване.
  - Може да се използува бутона от лентата с инструменти Cut;
  - Да се избере от системните програмни менюта Cut;
  - От контекстното меню на дясно щракване Cut;
  - Или клавишната комбинация <Ctrl + X>.
- ➤ При използуването на тези две команди (Cut и Copy) информацията се премества или копира в буферната памет на ОС Windows (clipboard).
- ➤ Копиране съдържанието на буферната памет на текущата позиция (Paste).
  - Може да се използува бутона от лентата с инструменти Paste;
  - Да се избере от системните програмни менюта Paste;
  - От контекстното меню на дясно щракване Paste:
  - Или клавишната комбинация <Ctrl + V>.
  - Изтриване на маркиран обект (Clear, Del)
  - > Документ (Document)
  - > Програма (Program)
  - Папка (Folder) /директория, справочник, каталог/
  - > Устройство (Device)
  - Препратка (Shortcut)
  - Лента със задачи
  - Заглавна лента

фиг. 3.2. Изглед на основния екран на програмата Windows Explorer.

Настройки на основния екран – Desktop

Лекция 3

фиг. 3.3. Контекстно меню на програмата за настройки на Desktop.

фиг. 3.4. Прозорец с подстраниците за настройка на основния екран. Избира се темата, фона на основния екран, шрифт, цвят и т.н.

фиг. 3.5. Подстраница за избор на фона.

Контролни въпроси:

- ➤ Каква ОС e Microsoft Windows, еднозадачна, многозадачна, едно потребителска, многопотребителска ?
  - Кои модули управлява ОС Microsoft Windows?
  - > Видове команди на ОС Microsoft Windows?
  - > Буферна памет на ОС Microsoft Windows?
- ➤ Създаване, копиране и изтриване на файлове и директории в средата на Microsoft Windows Explorer.